

Załącznik do Uchwały Nr XXV/226/22

Rady Gminy Chełmno z dnia 31 marca 2022 r.

**GMINNY
PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII**

**w Gminie Chełmno
na lata 2022 - 2023**

Wykaz skrótów:

GKPiRPAorazPN – Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

KPP – Komenda Powiatowa Policji

GBP – Gminna Biblioteka Publiczna

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

NGO (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmnie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chełmnie

PK – Punkty Konsultacyjne

UG – Urząd Gminy

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

CAL – Centrum Aktywności Lokalnej

SPIS TREŚCI

<u>WPROWADZENIE</u>	3
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	3
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU.....	4
Rozdział I.....	5
Charakterystyka Gminy Chełmno	5
POŁOŻENIE	5
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	5
RYNEK PRACY.....	7
INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA.....	9
EDUKACJA I WYCHOWANIE	10
Rozdział II	11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH ...	11
Rozdział III.....	12
DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLEWEGO I NARKOTYKOWEGO NA TERENIE GMINY CHEŁMNO	12
DIAGNOZA DANYCH ZASTANYCH.....	12
ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ ZREALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY CHEŁMNO.....	17
ANALIZA SWOT	21
Rozdział IV	24
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	24
Rozdział V.....	31
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	31
ADRESACI PROGRAMU	32
ROZDZIAŁ VII.....	32
REALIZACJA PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2022 ROK.....	32
ROZDZIAŁ VIII	33
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	33
ROZDZIAŁ IX MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	33

WPROWADZENIE

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Chełmno na lata 2022 -2023 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Chełmno.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy, w celu realizacji ww. zadań wójt opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Chełmno na lata 2022-2023 został opracowany zgodnie z wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559)

- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1956),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 633).

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

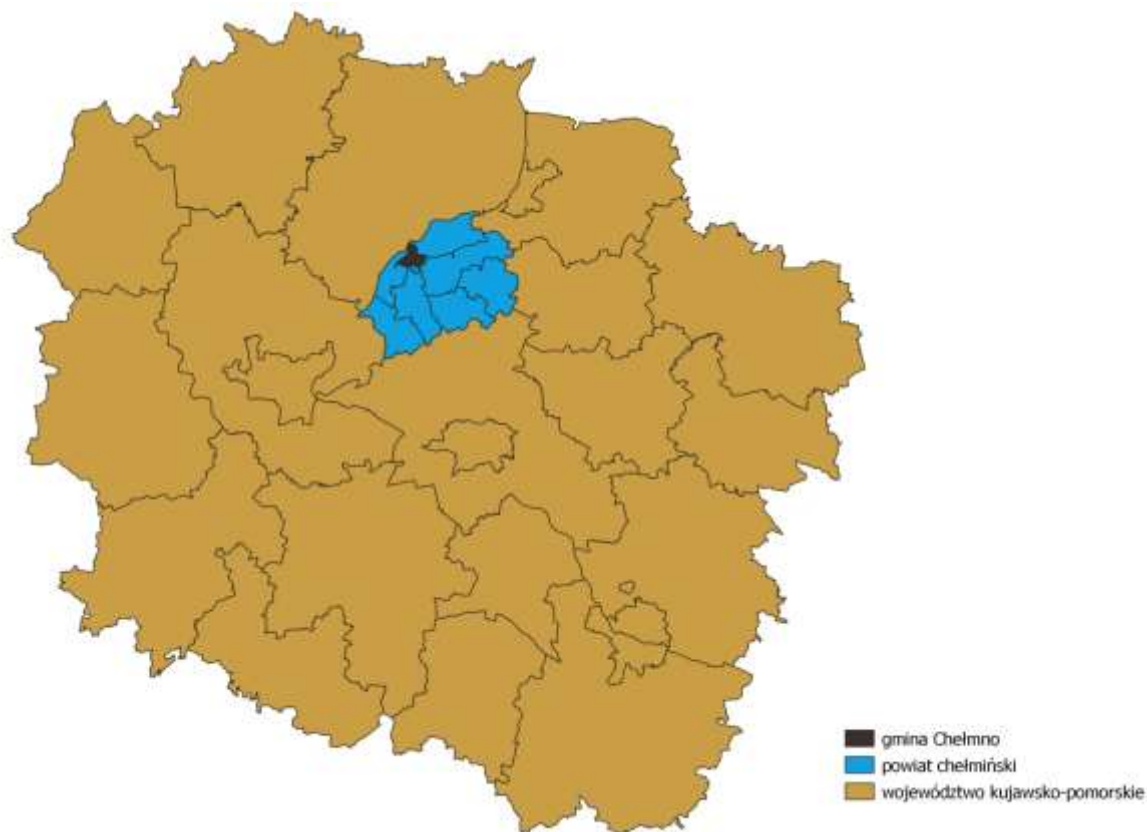
ROZDZIAŁ I

CHARAKTERYSTYKA GMINY CHEŁMNO

POŁOŻENIE

Gmina Chełmno jest gminą wiejską położoną w środkowo-północnej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie chełmińskim. Jej siedzibą administracyjną jest miasto Chełmno, a tworzy ją 18 jednostek pomocniczych, czyli sołectw obejmujących 19 miejscowości. Obszar Gminy zajmuje powierzchnię 113,7 km², czyli około 21,62% terenu całego powiatu. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się gminy: Unisław, Kijewo Królewskie, Stolno, Grudziądz, Świecie, a także miasto Chełmno.

Rysunek 1. Położenie gminy Chełmno na tle powiatu chełmińskiego i województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Bazy Danych Obiektów Topograficznych (Bdot10k)

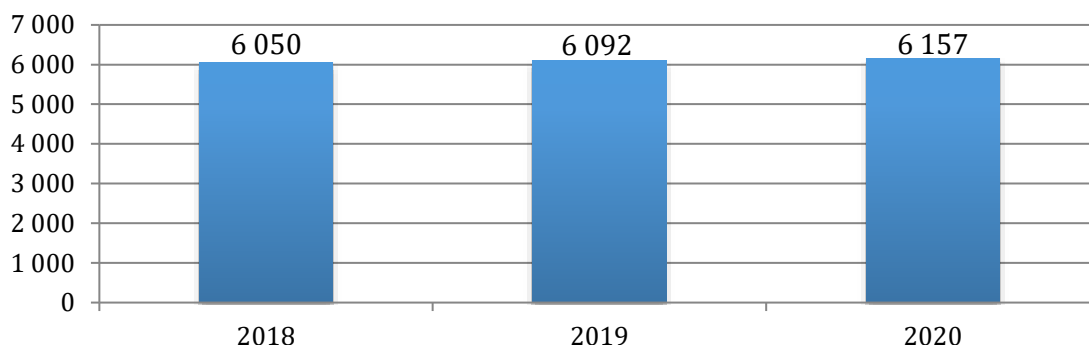
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Analiza struktury demograficznej w gminie Chełmno ukazuje obraz aktualnego stanu lokalnej społeczności. Populacja Gminy liczy 6 157 osób (stan na 31 grudnia 2020 roku), a na przestrzeni ostatnich trzech lat można zaobserwować nieznaczny,

ale systematyczny wzrost w tym zakresie. W 2020 roku w porównaniu do roku 2018 liczba mieszkańców zwiększyła się o 2%.

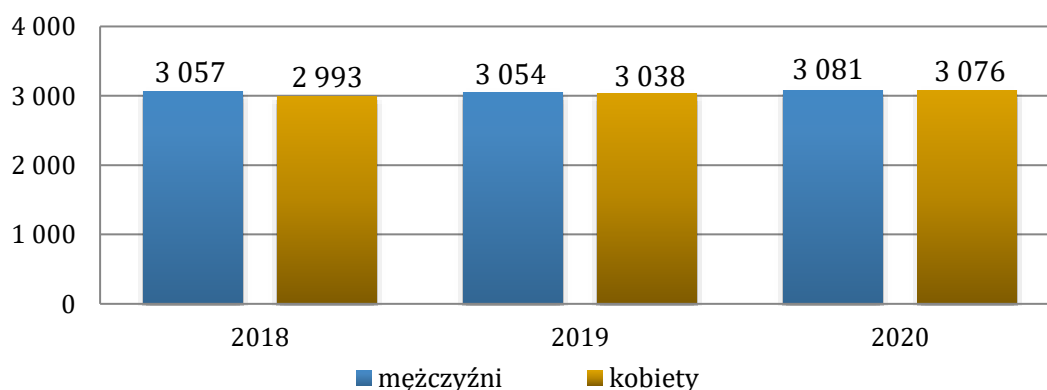
Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Chełmno w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na terenie Gminy niezauważalna jest znaczna dysproporcja mieszkańców pod względem płci. W 2020 roku gminę Chełmno zamieszkiwało łącznie 3 076 kobiet oraz 3 081 mężczyzn, zatem udział kobiet, jak i mężczyzn w ogólnej liczbie ludności wyniósł po 50%. Współczynnik feminizacji w Gminie w 2020 roku wyniósł 100, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadało 100 kobiet.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Chełmn na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W 2020 roku na terenie gminy Chełmno odnotowanych zostało 69 urodzeń oraz 54 zgony, zatem przyrost naturalny wyniósł wówczas 15, co odpowiadało przyrostowi naturalnemu 2,45 na 1000 mieszkańców.

Na przestrzeni lat 2018-2020 wartość przyrostu naturalnego ulegała wahaniom – w 2019 roku zmniejszył się do -3 i był ujemny, z kolei w 2020 ponownie wzrósł i wyniósł 15.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Chełmno na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
urodzenia żywe	62	49	69
zgony	42	52	54
przyrost naturalny	20	-3	15

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Chełmno według ekonomicznych grup wieku w 2020 roku przedstawia się następująco:

- 21,0% mieszkańców jest w wieku przedprodukcyjnym – do 17 roku życia;
- 63,5% mieszkańców Gminy jest w wieku produkcyjnym – 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lat dla mężczyzn;
- 15,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym – 60 lat i więcej dla kobiet, 65 lat i więcej dla mężczyzn.

Poniższa tabela prezentuje ludność gminy Chełmno według ekonomicznych grup wieku na przestrzeni lat 2018-2020. W tym okresie nastąpiły niekorzystne przemiany demograficzne, gdyż zauważalny jest sukcesywny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle społeczeństwa. Jednocześnie zaobserwować można stabilny poziom odsetka osób będących w wieku przedprodukcyjnym w latach 2019-2020 oraz regularny spadek udziału osób w wieku produkcyjnym. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w 2020 roku prezentował się nieco odmiennie od wskaźników w całym województwie kujawsko-pomorskim, gdyż osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 18,0%, w wieku produkcyjnym – 59,9%, natomiast w wieku poprodukcyjnym – 22,1%.

Tabela 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w gminie Chełmno w latach 2018-2020 (w procentach)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	21,6	21,0	21,0
wiek produkcyjny	64,0	63,9	63,5
wiek poprodukcyjny	14,5	15,2	15,5

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

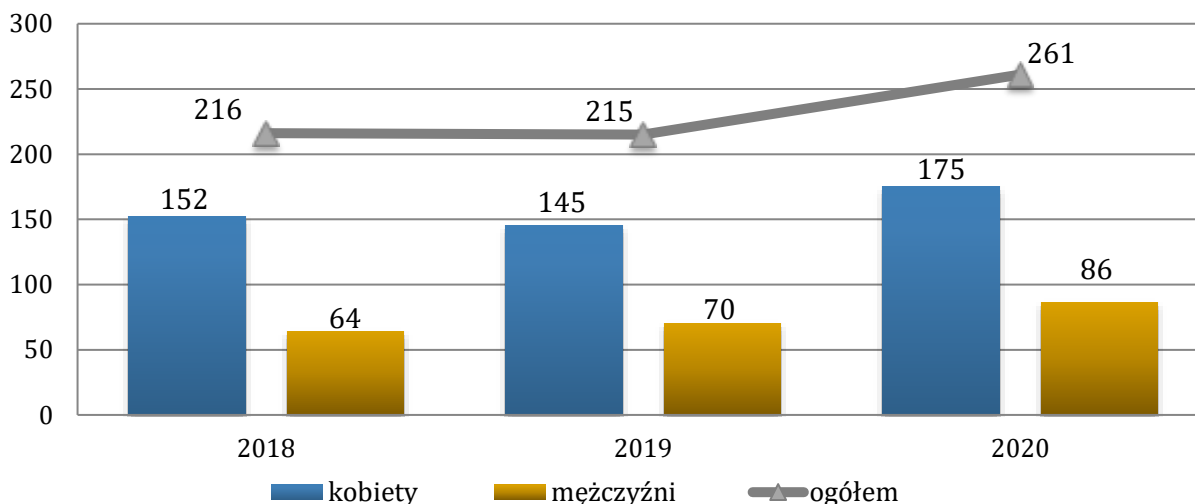
RYNEK PRACY

Na koniec 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie zarejestrowanych było łącznie 261 mieszkańców gminy Chełmno, tj. o 21% więcej niż w roku 2018. Mężczyźni stanowili 33% wszystkich bezrobotnych (86 osób), natomiast kobiety – 67% (175 osób). Wzrost liczby osób bezrobotnych jest skorelowany ze zmianami gospodarczymi w Polsce na skutek wystąpienia pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 oraz wynikających z niej obostrzeń ograniczających funkcjonowanie licznych sektorów i branż gospodarki. W okresie pandemii zatrudnienie straciło wiele osób, przede wszystkim pracujących w obszarach szczególnie dotkniętych wprowadzanymi ograniczeniami oraz mających umowy cywilno-prawne. Skutki pandemii na rynku pracy

mogą być jednak odroczone i dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej, między innymi kryzys występujący w wielu branżach. Radzenie sobie z epidemią, a w jej następstwie z kryzysem gospodarczym i pogorszeniem sytuacji na rynku pracy, będzie wymagało w perspektywie najbliższych lat, zwrócenia szczególnej uwagi na podejmowanie działań wspierających mieszkańców w tym zakresie.

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych w podziale na płeć w gminie Chełmno w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmnie zarejestrowanych było 6,7% mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym, przy czym udział kobiet był znacznie wyższy niż w przypadku mężczyzn. Mężczyźni pozostający bez pracy stanowili wówczas 4,1% wszystkich mężczyzn w wieku 18-60 lat z terenu Gminy, natomiast w przypadku kobiet było to aż 9,7%. Na przestrzeni ostatnich lat zarówno odsetek bezrobotnych mężczyzn, jak i kobiet ulegał wahaniom, przyjmując w 2020 roku najwyższą wartość.

Tabela 3. Udział bezrobotnych mieszkańców gminy Chełmno zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2018-2020 (w procentach, stan na koniec grudnia)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
mężczyźni	3,1	3,3	4,1
kobiety	8,5	8,1	9,7
ogółem	5,6	5,5	6,7

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne, ponieważ świadczy o braku chęci podjęcia pracy lub o braku możliwości podjęcia zatrudnienia.

W 2020 roku udział długotrwałe bezrobotnych mieszkańców gminy Chełmno w stosunku do 2018 roku zmniejszył się o 1 pp., a w porównaniu do 2019 roku o 5 pp. Pomimo odnotowanego spadku w tym zakresie, należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby

długotrwale bezrobotne stanowią w dalszym ciągu znaczny odsetek spośród wszystkich osób pozostających bez pracy.

Tabela 4. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Chełmno zarejestrowanych w PUP w latach 2018-2020

wyszczególnienie	31 grudnia 2018		31 grudnia 2019		31 grudnia 2020	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	216	100	215	100	261	100
długotrwale bezrobotni	120	56	129	60	144	55

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA

Zasoby sportowe, rekreacyjne i kulturalne Gminy stanowią niebagatelny element lokalnej infrastruktury społecznej, który ma wpływ na sposób funkcjonowania rodzin oraz dzieci, a także determinuje jakość życia lokalnej społeczności, poprzez animację czasu wolnego mieszkańców.

Działalność w zakresie kultury, wychowania i rekreacji na terenie Gminy realizowana jest m.in. przez **organizacje pozarządowe, Urząd Gminy w Chełmnie oraz placówki oświatowe**, których głównym celem jest inicjowanie i wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego, promocja kultury oraz organizowanie wydarzeń kulturalnych. Na terenie Gminy funkcjonuje ponadto nieformalny **Gminny Klub Seniora**, wspierający aktywność najstarszych mieszkańców, a także **Centrum Aktywności Lokalnej w Klamrach**, współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Za działalność w zakresie promocji i upowszechniania czytelnictwa, popularyzacji literatury oraz udzielania informacji i profesjonalnej pomocy w poszukiwaniu wiadomości, odpowiedzialna jest **Gminna Biblioteka Publiczna w Starogrodzie** wraz z **filiami** zlokalizowanymi w **Podwiesku, Kolnie** oraz **Małych Łunawach**.

Działalność w zakresie sportu i rekreacji realizują przede wszystkim funkcjonujące na terenie Gminy kluby sportowe, do których należą:

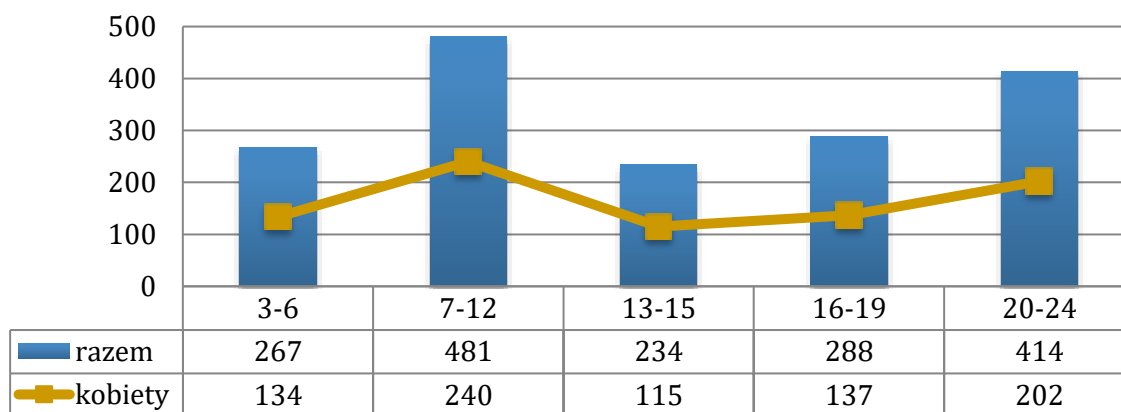
- Gminny Ludowy Klub Sportowy GWIAZDA Starogard,
- Gminny Klub Sportowy BŁĘKITNI Podwiesk,
- Ludowy Zespół Sportowy TARTAK Klamry.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2020 roku było 1 684 mieszkańców gminy Chełmno. Liczba kobiet w tym przedziale wiekowym jest nieznacznie mniejsza od liczby mężczyzn, bowiem w wieku 3-24 lat było wówczas 828 dziewcząt oraz 856 chłopców. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że w 2020 roku najwięcej osób miało 7-12 lat (481 osób) oraz 20-24 lata (414 osób). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4. Ludność gminy Chełmno według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gmina Chełmno jest organem prowadzącym dla **4 jednostek oświatowych** znajdujących się na jej obszarze. Wśród jednostek organizacyjnych Gminy realizujących zadania z zakresu wychowania i dydaktyki znajduje się:

- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Kolnie,
- Szkoła Podstawowa im. Bronisława Malinowskiego w Małych Łunawach,
- Szkoła Podstawowa im. Ziemi Chełmińskiej w Podwiesku,
- Szkoła Podstawowa im. Ireny Sendlerowej w Starogrodzie.

W ww. szkołach podstawowych funkcjonowało w 2020 roku 5 oddziałów przedszkolnych dla dzieci w wieku 3-5 lat. Łączna liczba uczniów uczęszczających do placówek oświatowych w Gminie w 2020 roku wyniosła 626 osób, a liczba oddziałów – 43.

ROZDZIAŁ II

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie gminy Chełmno należą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Gminy,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Punkty Konsultacyjno-Informacyjne,
- placówki oświatowe,
- Gminna Biblioteka Publiczna wraz z filiami,
- Centrum Aktywności Lokalnej.

Są to instytucje i miejsca prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom bądź wspomagające taką działalność. Kooperacja tych podmiotów odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom alkoholowym i narkotykowym na terenie gminy Chełmno można zaliczyć:

- pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych, terapeutów uzależnień, specjalistów pełniących dyżury w Punktach Konsultacyjno-Informacyjnych,
- członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- pracowników ochrony zdrowia.

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA PROBLEMU ALKOHOLEWEGO I NARKOTYKOWEGO NA TERENIE GMINY CHEŁMNO

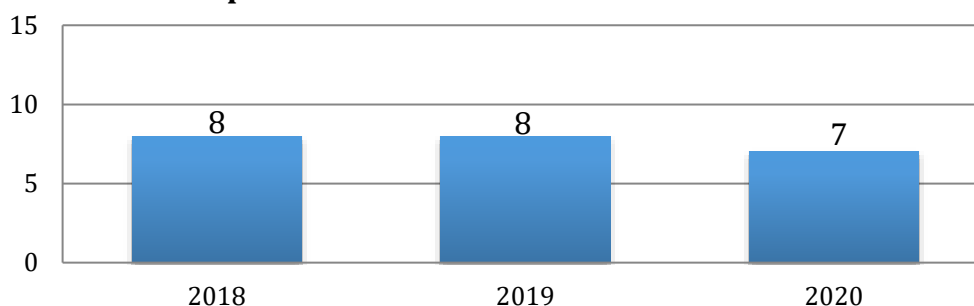
DIAGNOZA DANYCH ZASTANYCH

1. PROBLEM ALKOHOLEWY I NARKOTYKOWY NA TERENIE GMINY CHEŁMNO

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2020 roku z pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chełmnie z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystało 7 rodzin. Na przestrzeni lat 2018-2020 zauważyć można stosunkowo stały poziom liczby rodzin korzystających ze wsparcia z powodu alkoholizmu. W latach 2018-2020 żadna z rodzin z terenu gminy Chełmno nie skorzystała ze wsparcia GOPS z powodu narkomanii.

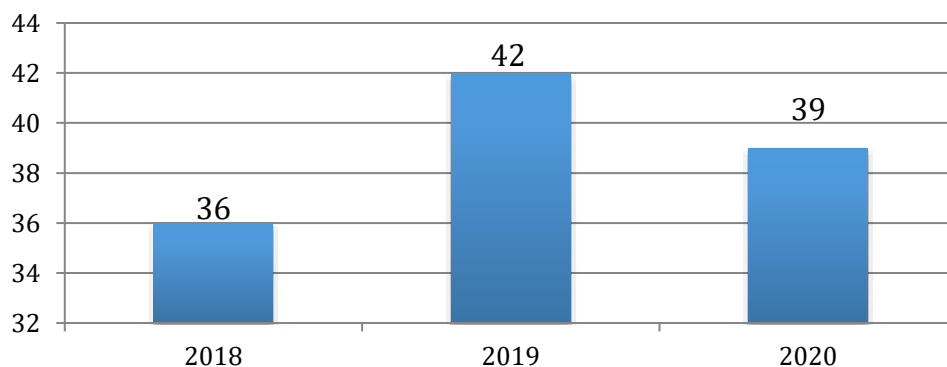
Wykres 5. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu w gminie Chełmno na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok

Kolejną analizowaną kwestią jest liczba interwencji Policji związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków na terenie gminy Chełmno, na przestrzeni ostatnich trzech lat. Jak przedstawia poniższy wykres w 2020 roku funkcjonariusze Policji podjęli 39 interwencji w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu, bądź innych substancji psychoaktywnych, co oznacza wzrost w stosunku do 2018 roku o 8% oraz spadek w porównaniu do roku ubiegłego o 7%. Wykres 6. Liczba interwencji Policji związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków na terenie Gminy w latach 2018-2020

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Chełmnie

Analizując dane z zakresu liczby osób prowadzących pojazd pod wpływem alkoholu, bądź innych substancji, dostrzec można wzrost liczby nietrzeźwych kierujących mających we krwi mniej niż 0,5 promila, a także liczby osób kierujących pod wpływem środków odurzających. W przypadku zatrzymań osób będących pod wpływem alkoholu podczas prowadzenia pojazdu i mających więcej niż 0,5 promila we krwi, dostrzegalne są niewielkie wahania.

Tabela 5. Liczba osób kierujących w stanie po użyciu alkoholu i narkotyków na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
nietrzeźwi kierujący (do 0,5 promila)	7	5	11
nietrzeźwi kierujący (powyżej 0,5 promila)	2	0	1
kierujący pod wpływem środków odurzających	0	6	7

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Chełmnie

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Chełmno, powołana przez Wójta do wykonywania zadań gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119). Według stanu na koniec 2020 roku Komisja liczyła 7 członków.

W 2019 roku członkowie GKPiRPA oraz PN w gminie Chełmno przeprowadzali rozmowy z 2 osobami uzależnionymi od alkoholu, z kolei nie prowadzono rozmowy z żadnym członkiem rodzin osób uzależnionych. W 2019 roku podjęte zostały czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia wobec 3 osób z problemem alkoholowym oraz wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 1 mieszkańca Gminy. Na terenie gminy Chełmno osoby doświadczające sytuacji kryzysowych mogą uzyskać pomoc i wsparcie w **Punkcie Konsultacyjnym** oraz **Punkcie pierwszego kontaktu**. W 2019 roku Punkty czynne były średnio przez 13 godzin w miesiącu. Porad udzielają w nim:

- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień,
- psycholog,
- kurator sądowy.

W 2019 roku w punktach konsultacyjnych udzielono 6 porad 3 osobom z problemem alkoholowym oraz 8 porad 5 dorosłym członkom rodzin osób z problemem uzależnienia.

W 2020 roku w związku z pandemią koronawirusa działania GKPiRPA oraz PN w gminie Chełmno zostały nieco ograniczone, jednakże wsparcie było udzielane za pomocą komunikatorów zdalnych. W ten sposób pracowali również **terapeuci ds. uzależnień od alkoholu z Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz innych Uzależnień „PROMYK” w Chełmnie**, którzy organizowali indywidualne sesje terapeutyczne, diagnozowali problemy rodzinne, prowadzili terapie systemową rodzin i par oraz konsultacje lekarskie dla mieszkańców Gminy – wszystko w formie on-line.

Ważnym zasobem jest działająca w Poradni „PROMYK” w Chełmnie **grupa samopomocowa dla osób uzależnionych AA**. Nie działają natomiast samopomocowe grupy wsparcia dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym (Al-Anon), grupy wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (Al-Ateen) oraz grupy wsparcia dla dorosłych dzieci alkoholików (DDA).

W zakresie przeciwdziałania narkomanii i zażywania substancji psychoaktywnych, na terenie Gminy również jest prowadzone poradnictwo. Osoby borykające się z tym problemem mogą skorzystać z pomocy **terapeuty ds. uzależnień narkotykowych**.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

W zakresie działalności profilaktycznej, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Chełmnie inicjuje również szereg działań edukacyjnych dla najmłodszej części społeczeństwa, ale także adresowanych do rodziców i nauczycieli. Z uwagi na wystąpienie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku możliwość realizacji szeroko zakrojonych oddziaływań została ograniczona. W 2019 roku uczniów ze szkół zlokalizowanych na terenie Gminy nie objęto programami profilaktycznymi w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonych przez PARPA, ORE, KBdSPN, IPiN, jednakże zorganizowane zostały inne, nieustrukturyzowane **działania profilaktyczne**, takie jak:

- jednorazowe prelekcje, pogadanki z 60 uczestnikami,
- festyny i inne imprezy plenerowe, poza sportowymi, w których uczestniczyły 22 osoby,
- imprezy sportowe, w których brało udział 60 osób.

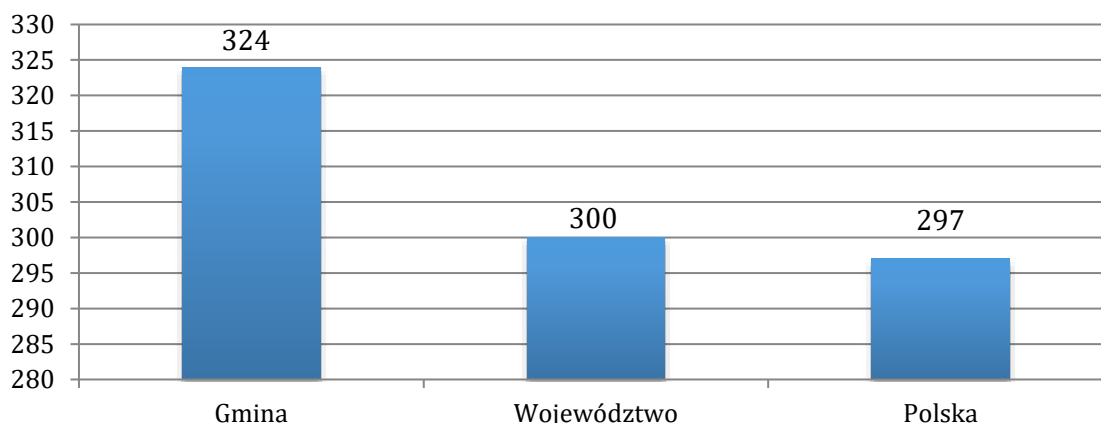
2. RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE CHEŁMNO

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu. Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 600 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2,5 mln osób pijących alkohol szkodliwie.

W roku 2019 wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Chełmno wyniosła łącznie **3 258 595,58 zł**, w tym 2 133 661,37 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 93 292,98 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), a także 1 031 641,23 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1.

W roku 2019 na terenie gminy Chełmno działalność prowadziło łącznie **19 punktów sprzedaży napojów alkoholowych**, w tym 17 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 2 przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży. Liczbę mieszkańców przypadającą na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Chełmno, w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego oraz do całej Polski, prezentuje poniższy wykres. Jak wynika z dostępnych danych przedstawionych na poniższym wykresie, liczba mieszkańców w Gminie przypadająca na jeden punkt jest znacznie większa niż ma to miejsce w województwie jak i całej Polsce, co wskazuje na korzystną tendencję w tym zakresie w Gminie.

Wykres 7. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Chełmno, województwie kujawsko-pomorskim i całej Polsce w 2019 roku

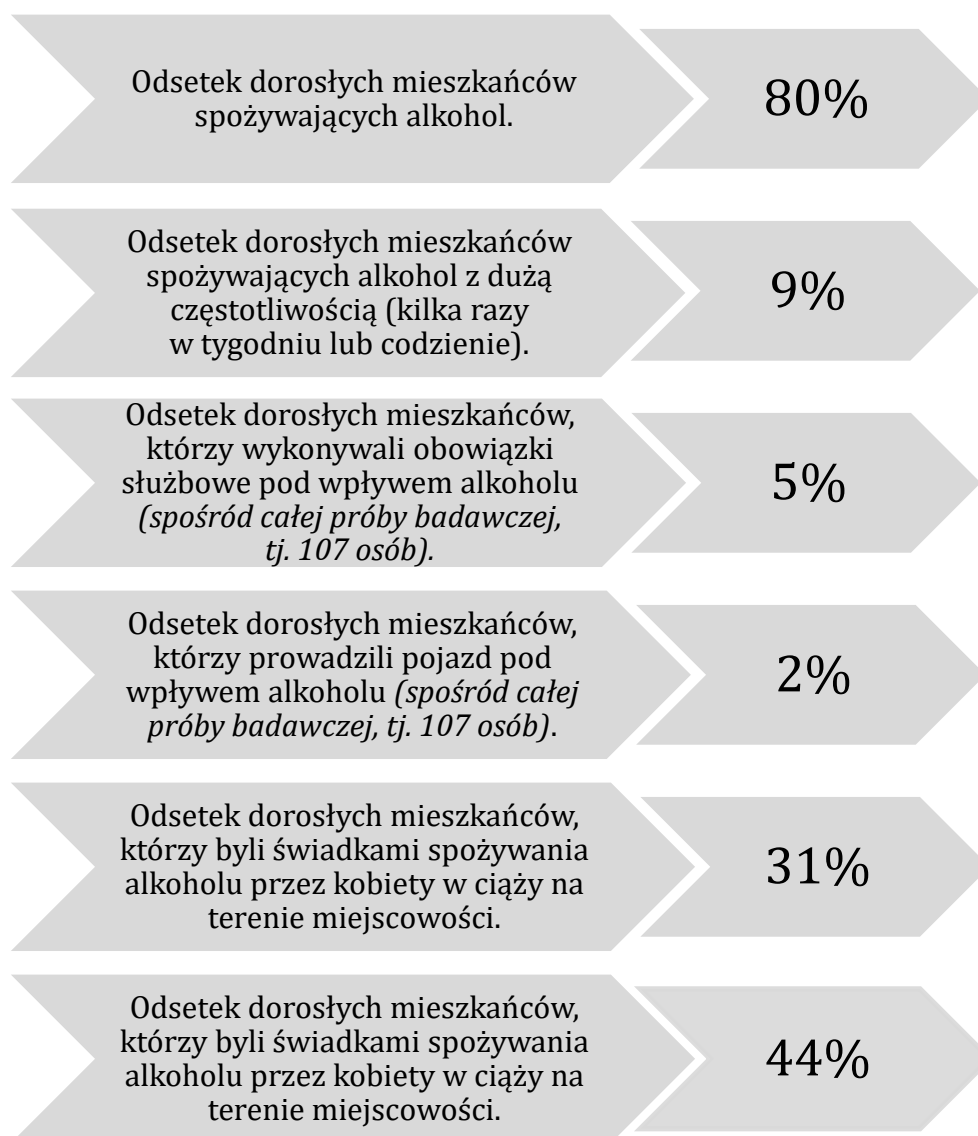
Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ ZREALIZOWANYCH NA TERENIE GMINY CHEŁMNO

W 2021 roku na terenie gminy Chełmno przeprowadzone zostały badania społeczne mające na celu identyfikację występujących wśród mieszkańców problemów społecznych. Badanie obejmowało przede wszystkim kwestie stosowania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień, w tym od alkoholu i narkotyków/dopalaczy. Wyniki przedstawione poniżej dotyczące kwestii związanych z uzależnieniami w gminie Chełmno, w opinii pracowników dorosłych mieszkańców, uczniów oraz sprzedawców napojów alkoholowych. W badaniu wzięło udział 107 dorosłych mieszkańców Gminy, 89 uczniów oraz 23 sprzedawców napojów alkoholowych.

3. PROBLEM ALKOHOLOWY WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Chełmno. Raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku.

**4. PROBLEM ALKOHOLOWY WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW ZDANIEM
SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH**

Źródło: *Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Chełmno. Raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku.*

5. PROBLEM ALKOHOLOWY WŚRÓD UCZNIÓW

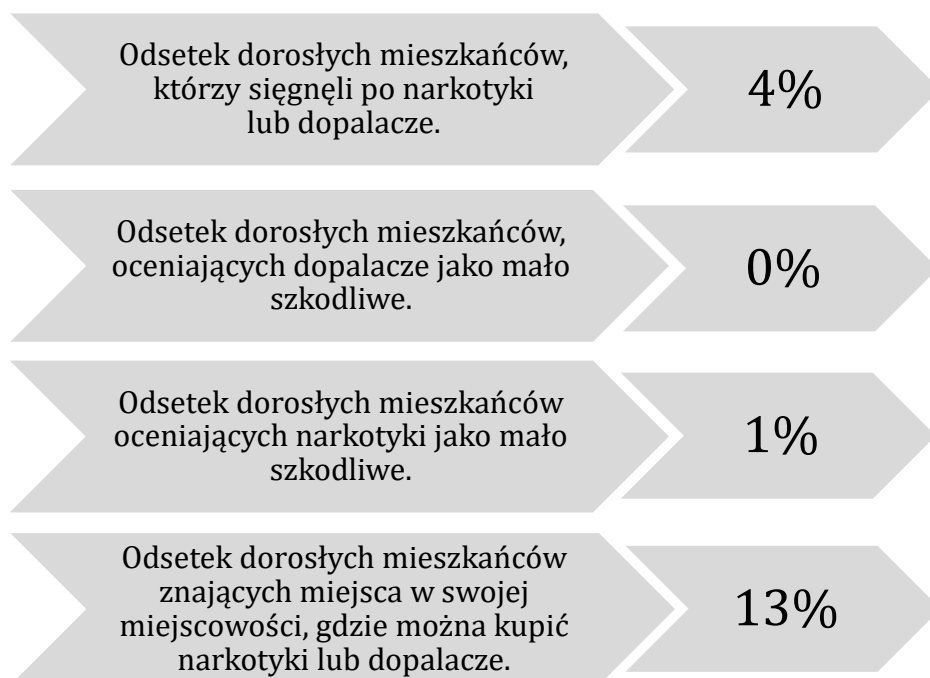
Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Chełmno. Raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku.

Z diagnozy problemu alkoholowego na terenie gminy Chełmno wynika, iż głównymi problemami na terenie Gminy są:

- wysoki odsetek badanych dorosłych mieszkańców deklarujących spożywanie alkoholu;
- problem spożywania alkoholu przez kobiety ciężarne na terenie Gminy;
- problem kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu w Gminie;
- odnotowywane z dużą częstotliwością próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie na terenie Gminy;
- spożywanie alkoholu przez, co trzeciego badanego ucznia z Gminy oraz spożywanie go więcej niż jednokrotnie przez niemal co piątego;
- niski wiek inicjacji alkoholowej wśród części badanych dzieci i młodzieży;
- uczestniczenie rodziców w inicjacji alkoholowej swoich dzieci;
- znaczny odsetek uczniów uznających alkohol za łatwo dostępny na terenie swojej miejscowości;
- niska świadomość co czwartego ucznia w zakresie szkodliwości alkoholu dla zdrowia.

6. PROBLEM NARKOTYKOWY WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Chełmno. Raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku.

7. PROBLEM NARKOTYKOWY WŚRÓD UCZNIÓW

Źródło: Diagnoza problemów społecznych na terenie gminy Chełmno. Raport z badań przeprowadzonych w 2021 roku.

Z diagnozy problemu narkotykowego na terenie gminy Chełmno wynika, że problem zażywania substancji psychoaktywnych, jak narkotyki, dopalacze oraz leki w celu odurzenia, nie przyjmuje w Gminie znacznych rozmiarów w przypadku dorosłych mieszkańców, jak i uczniów. Problem może stanowić natomiast stosunkowo wysoki odsetek badanych mieszkańców, którzy deklarują znajomość miejsc na terenie Gminy, gdzie można pozyskać środki psychoaktywne.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to metoda analizy strategicznej pozwalająca skonfrontować ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne. Innymi słowy SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths)** – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- **W (Weaknesses)** – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- **O (Opportunities)** – szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany;
- **T (Threats)** – zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ Dodatni przyrost naturalny w Gminie, odnotowany w ostatnim roku.▪ Prowadzenie różnorodnej działalności profilaktycznej pozytywnie wpływającej na rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży oraz wzmacniającej kompetencje wychowawcze rodziców, a także ogólny poziom integracji rodzin.▪ Rozwinięta infrastruktura kulturalna, sportowa, rekreacyjna i oświatowa.▪ Rozwinięta baza instytucjonalna i zasoby ludzkie działające w obszarze wsparcia osób i rodzin przeżywających trudności (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Punkty Konsultacyjne, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Centrum Aktywności Lokalnej).	<ul style="list-style-type: none">▪ Wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku produkcyjnym.▪ Wzrost liczby osób bezrobotnych oraz udziału osób pozostających bez zatrudnienia w wieku produkcyjnym.▪ Wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych.▪ Brak placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3.▪ Konieczność udzielania wsparcia z powodu problemu uzależnień, zarówno od alkoholu, jak i narkotyków.▪ Brak grup samopomocowych dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym, dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz dla dorosłych dzieci alkoholików.▪ Wysoki odsetek badanych dorosłych mieszkańców oraz uczniów sięgających po alkohol.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

■ Stosunkowo stały poziom liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu. ■ Funkcjonowanie grupy samopomocowej AA. ■ Udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin. ■ Większa liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych, niż w przypadku województwa i całej Polski. ■ Niski odsetek badanych dorosłych mieszkańców, wykonujących swoje obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu oraz prowadzących pojazd w tym stanie. ■ Nieznaczny odsetek dorosłych mieszkańców oraz uczniów deklarujących sięganie po substancje psychoaktywne, inne niż alkohol.	■ Brak realizacji w Gminie programów profilaktycznych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonych przez PARPA, ORE, KBdSPN, IPiN. ■ Problem spożywania alkoholu przez kobiety ciężarne oraz prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie Gminy. ■ Brak wiedzy części sprzedawców napojów alkoholowych, w zakresie zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. ■ Brak regularności w sprawdzaniu dowodów osobistych młodych osób kupujących alkohol wśród sprzedawców. ■ Niski wiek inicjacji alkoholowej wśród uczniów z terenu Gminy oraz uczestniczenie rodziców w inicjacji alkoholowej swoich dzieci. ■ Łatwość w dostępie do alkoholu na terenie Gminy, dla osób nieletnich.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ■ Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie uzależnieniom. ■ Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dotyczące problemu uzależnień. ■ Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania. ■ Organizowanie szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką uzależnień oraz pracujących z osobami uzależnionymi. ■ Dostęp do informacji oraz bezpłatnej pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych dzięki funkcjonowaniu 2 punktów konsultacyjnych. ■ Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Negatywne wzorce zachowań społecznych, w szczególności w zakresie okazjonalnego sięgania po alkohol. ■ Wypalenie zawodowe dotyczące część kadry instytucji przeciwdziałających uzależnieniom. ■ Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, uzależnienia członków rodziny, niechęć do współpracy. ■ Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym. ■ Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach. ■ Podejmowanie zachowań ryzykownych, w tym inicjacji alkoholowej i narkotykowej przez dzieci i młodzież, skutkujące problemami uzależnień.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

- Udzielanie konsultacji psychologiczno-pedagogicznych dla rodzin.
 - Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy.
 - Wzrost świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień.
 - Rozwijająca się współpraca międzyinstytucjonalna.
 - Zmniejszenie dostępu do alkoholu dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy.
 - Ograniczenie skali dystrybucji narkotyków/dopalaczy na terenie Gminy.
- Nasilenie się problemu marginalizacji i wykluczenia społecznego w środowiskach dotkniętych uzależnieniami.
 - Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności.
 - Rozpad więzi rodzinnych.
 - Zwiększenie dostępu do substancji psychoaktywnych w Gminie.
 - Negatywny wpływ pandemii COVID-19 na bezrobocie, problem uzależnień i przemocy.

ROZDZIAŁ IV

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Ograniczenie liczby osób pijących szkodliwie i ryzykownie, sięgających po inne środki psychoaktywne oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym poprzez podjęcie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Gminy.

4.1. Celami operacyjnymi Programu są:

4.1.1. Wspieranie postaw abstynenckich wśród lokalnej społeczności oraz budowanie systemu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom dla mieszkańców Gminy.

4.1.2. Rozwijanie istniejących form terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych, a także zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.

4.1.3. Stałe monitorowanie skali problemów uzależnień w Gminie i rozpoznawanie środowisk dotkniętych tym problemem oraz szczególnie narażonych na zjawisko uzależnienia.

4.2. Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów.

Cel operacyjny nr 1

4.2.1. Wspieranie postaw abstynenckich wśród lokalnej społeczności oraz budowanie systemu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom dla mieszkańców Gminy.

- Ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla dzieci i młodzieży.
- Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież.
- Ograniczenie spożycia alkoholu przez kobiety w ciąży.
- Ograniczenie spożycia alkoholu przez mieszkańców gminy Chełmno.
- Ograniczenie liczby kierowców pod wpływem alkoholu.
- Rozpowszechnianie wiedzy na temat szkodliwości nadmiernego spożycia alkoholu, choroby alkoholowej, skutkach społecznych i zdrowotnych oraz o możliwości uzyskania pomocy.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Kontynuowanie prowadzenia dla dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii, przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowia oraz bezpieczeństwa.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UG, GKPiRPAorazPN, KPP, GOPS, placówki oświatowe.
2.	Rozwijanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz promowanie udziału w tych formach w społeczności lokalnej.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	UG, GBP, GOPS, placówki oświatowe.
3.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UG, placówki oświatowe, GKPiRPAorazPN, GOPS.
4.	Organizowanie oraz dofinansowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie profilaktyki używania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych przez dzieci i młodzież.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UG, GKPiRPAorazPN, placówki oświatowe, GOPS.
5.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UG, GKPiRPAorazPN, placówki oświatowe, GOPS, KPP, placówki ochrony zdrowia, PPP, PCPR, Grupa AA.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

	i przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz narkomanii, jak również dotyczących uzależnień behawioralnych.		
6.	Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, psychologicznych, socjoterapeutycznych oraz z zakresu terapii pedagogicznej dla dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci objętych wsparciem.	GOPS, UG.
7.	Organizowanie konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo, profilaktykę uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.	Liczba uczestników konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień. Liczba zorganizowanych konkursów.	GOPS, GKPiRPA oraz PN, UG, placówki oświatowe, KPP, GBP.
8.	Popularyzowanie informacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pośrednictwem ulotek, broszur i plakatów.	Liczba i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych i promocyjnych.	UG, placówki oświatowe, GOPS, GKPiRPA oraz PN, GBP, PK, placówki ochrony zdrowia.
9.	Współpraca z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy, w zakresie propagowania zasad trzeźwości i promocji zdrowia.	Liczba działań podjętych we współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy, w zakresie wzmacniania abstynencji i promowania jej.	UG, GKPiRPA oraz PN, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, GOPS, KPP, GBP, PK.
10.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom w kryzysie.	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Liczba uczestników szkoleń.	GOPS, UG, ZI, GKPiRPA oraz PN, placówki ochrony zdrowia.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

11.	Prowadzenie działań informacyjnych i szkoleń dla podmiotów handlujących napojami alkoholowymi.	Liczba przeprowadzonych działań informacyjnych. Liczba wydanych materiałów edukacyjnych.	GKPiRPA oraz PN, UG.
12.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim.	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	GKPiRPA oraz PN, UG.
13.	Podejmowanie działań pokontrolnych, a w razie konieczności interwencji w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.	Liczba wydanych zaleceń pokontrolnych. Liczba wszczętych postępowań mandatowych przez KPP w związku z kontrolami.	GKPiRPA oraz PN, UG, KPP.
14.	Opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży.	GKPiRPA oraz PN.

Cel operacyjny nr 2

4.2.2. Rozwijanie istniejących form terapii i rehabilitacji dla osób uzależnionych, a także zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.

- Przeciwdziałanie uzależnieniom w rodzinie poprzez zwiększenie dostępności do pomocy specjalistów oraz wsparcie osób doświadczających tego problemu.
- Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób dotkniętych uzależnieniem od alkoholu i/lub narkotyków, współuzależnieniem oraz ich dzieci.
- Podniesienie skuteczności motywowania do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i/lub narkotyków z gminy Chełmno.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób uzależnionych.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	<p>Podejmowanie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii: przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego, przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu, motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.</p>	<p>Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego.</p> <p>Liczba osób, z którymi członkowie GKPiRPA oraz PN przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego.</p> <p>Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia odwykowego.</p> <p>Liczba osób, które zakończyły leczenie odwykowe.</p>	GKPiRPA oraz PN.
2.	<p>Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu: zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów i instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia, występowanie członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w charakterze strony przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe, zakładanie „Niebieskich Kart” i przekazywanie ich do Zespołu Interdyscyplinarnego, powiadomienie Komisariatu</p>	<p>Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.</p> <p>Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego.</p> <p>Liczba założonych „Niebieskich Kart”.</p>	GKPiRPA oraz PN.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

	Policji lub prokuratury o podejrzeniu stosowania przemocy.		
3.	Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem narkotykowym i alkoholowym, jak również dotyczących uzależnień behawioralnych.	Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym. Liczba zorganizowanych działań wspierających osoby z problemem narkotykowym, alkoholowym i dotyczących uzależnień behawioralnych.	UG, GKPiRPA oraz PN, GOPS, PK, Grupa AA.
4.	Wspieranie organizacyjne stowarzyszeń trzeźwościowych i grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) oraz tworzenie warunków do powstania i rozwoju grup dla osób współuzależnionych.	Liczba osób objętych działaniami grup samopomocowych. Liczba organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki uzależnień (stowarzyszenia, kluby abstynenta) oraz grup samopomocowych.	UG, GKPiRPA oraz PN.
5	Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych oraz prawnych.	Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym (prawne, terapeutyczne, psychologiczne). Liczba udzielonych porad.	UG, GOPS, PK.
6	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu uzależnień i przemocy oraz sposobów jej przeciwdziałania.	Liczba rozpowszechnionych informacji w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy.	UG, GKPiRPA oraz PN, GOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

Cel operacyjny nr 3

4.2.3. Stałe monitorowanie skali problemów uzależnień w Gminie i rozpoznawanie środowisk dotkniętych tym problemem oraz szczególnie narażonych na zjawisko uzależnienia.

- Okresowa ocena stanu zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym na terenie gminy Chełmno.

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach Programu. Liczba podjętych działań.	GKPiRPA oraz PN, GOPS, KPP, PK, UG, ZI, Grupa AA, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
2.	Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką uzależnień, profilaktyki, przemocy itp.	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.	GOPS, GKPiRPA oraz PN, UG.
3.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. Liczba przeprowadzonych diagnoz.	UG, GOPS, GKPiRPA oraz PN, KPP, ZI, PK, Grupa AA, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe.

Cel operacyjny nr 4

4.2.4 Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym poprzez:

- Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym w rodzinie poprzez zwiększenie dostępności do pomocy specjalistów oraz z wsparcie osób doświadczających tego problemu,
- Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej,
- Prowadzenie działalności szkoleniowej,
- Organizacja czasu wolnego,

Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach edukacyjno-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

ROZDZIAŁ V

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

5.1 Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie GKPiRPA oraz PN w Chełmnie otrzymują wynagrodzenie za każdorazowy udział w pracach Komisji, obejmujących:

- uczestniczenie w posiedzeniach Komisji,
- uczestniczenie w posiedzeniu Zespołu Interwencyjno- Motywacyjnego Komisji, w tym przeprowadzanie rozmów z osobami uzależnionymi i orzekanie o obowiązku leczenia,
- uczestniczenie w posiedzeniu Komisji w sprawie opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- przeprowadzanie kontroli przez Zespół Kontroli Rynku Komisji w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przedmiotowych uchwał Rady Gminy w Chełmnie,
- uczestniczenie w posiedzeniach Zespołu Profilaktycznego Komisji w sprawie m.in. opracowywania bieżącej dokumentacji, przygotowywania wniosków, pism, projektów umów, Programu profilaktyki na dany rok oraz sprawozdawczości .

5.2. Wynagrodzenie dla członków GKPiRPA oraz PN wypłacane będzie na podstawie listy obecności z posiedzenia potwierdzającej udział w pracach Komisji, lub Zespołów o których mowa w pkt. 1.

5.3. Wynagrodzenia członków Komisji ustala się w wysokości brutto:

a) za posiedzenie Komisji:

- przewodniczący Komisji – 220 zł,
- zastępca przewodniczącego – 190 zł,
- sekretarz Komisji – 180 zł,
- pozostali członkowie – 150 zł,

b) za posiedzenie Zespołu Interwencyjno-Motywacyjnego, Zespołu Profilaktycznego wszyscy członkowie w wysokości po 150 zł, za posiedzenie Zespołu kontroli rynku – 190 zł,

c) za dyżur w Punkcie konsultacyjnym – 70 zł,

d) za udział w posiedzeniu Grup Roboczych, Zespołu Interdyscyplinarnego – 70 zł,

- e) członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie dodatkowe w związku z wyjazdami na szkolenia, seminaria, warsztaty, kursy, konferencje itp. związane z profilaktyką uzależnień na zasadach określonych w rozporządzeniu dotyczącym zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju z zastrzeżeniem, iż podróżą jest wykonywanie zadań przez członków Komisji określonych w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

ROZDZIAŁ VI

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców gminy Chełmno, z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ROZDZIAŁ VII

REALIZACJA PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022 - 2023

7.1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 -2023 jest Urząd Gminy w Chełmnie.

7.2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany będzie od 1 kwietnia 2022 roku do 31 grudnia 2023 roku.

ROZDZIAŁ VIII

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- 8.1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
- 8.2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

ROZDZIAŁ IX

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE CHEŁMNO

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

